

Szakmai beszámoló a XXXII. OTDK Humán Tudományi Szekciójáról

A XXXII. OTDK Humán Tudományi Szekcióját a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kara rendezte meg Budapesten, 2015. április 8–10-e között a Kar budapesti épületében, a Sophianumban.

1. Nevezések

A nevezések határideje 2015. január 7-e, 23.59 volt, ám az online rendszer működési zavara, illetve a rendszer túlterheltsége miatt azt először január 8-a 10 óráig, majd 9-e 16 óráig meghosszabbították. Az OTDT Titkárság erről a hallgatókat online értesítette, ill. rátette a Face-bookra is. Így nagyon sok olyan diáknak is sikerült regisztrálnia, aki a megadott határidő előtt egy-két órával akarta véglegesíteni a jelentkezését, vagy feltölteni dolgozatát, de az a rendszerhiba miatt meghiúsult. Ez nemcsak a nevezések véglegesítése miatt volt kulcskérdés, hanem azért is, mert most fordult elő először, hogy a dolgozatokat csak online kellett feltölteni, tehát nyomtatott, fűzött példányban nem kellett beadni.

A feltöltött pályamunkák száma: 496

A jelentkezett hallgatók létszáma: 498

(2011-ben: 551, 2013-ban: 521 nevezés 528 szerzőtől)

Pályamunkát nevező intézmények és a dolgozatok száma 2015-ben és 2013-ban:

BCE KTK	1	1
DE BTK	43	75
EKF BTK, TKTK	18	23
ELTE BTK, BGGYK, 159		163
KDOSZ	1	2
KE	3	1
KJF	4	1
KRE BTK	33	28
ME BTK	21	8
NYF BTMK	1	1
NYME	6	9
OR-ZSE	1	0
PE	12	12
PHE	1	0
PPKE BTK	76	50
PTE BTK	28	41
SZTE BTK, JGYF	60	69
TKBF	1	1
ETDK BBTE,EMTE, 19		19
FTDK	4	7
KTDK	2	6
VMTDK	4	4

Összesen: 498 db 521 db

Ezek megoszlása: (később a tagozatok összeállításánál és a hallgatói kérelmek figyelembe vételével történtek változtatások)

Digitális bölcsészet:

Irodalomelmélet:	14
Magyar irodalom- és kultúra:	66
Modern nyelvek irodalma és kultúrája:	71
Néprajz:	21
Nyelvtudomány:	85
Ókortudomány, klasszika-filológia:	23
Orientalisztika:	16
Összehasonlító irodalom:	34
Régészet:	20
Történettudomány:	121
Vizuális kultúra:	11
Művészettörténet:	13

A karok TDK elnökei az összesített anyagot 2015. január 12-ig voltak kötelesek postára adni.

Ezután kezdődhetett a beérkezett dolgozatok ellenőrzése, amelyet a PPKE BTK OTDK elnöke, titkára, referense és két diák titkára végzett. Kb. 2 tucat dolgozatról derítettük ki, hogy mégsem anonim módon készültek; vagy a címlapon vagy a jegyzetben szerepelt a név, a kibocsátó intézmény vagy valami utalás a szerzőre. Alaposan átnéztük a dolgozatokat, ám két dolgozat még így is elkerülte a figyelmünket.

A hallgatóknak írtunk e-mailt, hogy küldjék el az OTDT Titkárságra dolgozatuk név nélküli változatát, s a Titkárság majd lecseréli. Itt kiemelem, hogy az **OTDT Titkárságának dolgozói** rendkívül készségesek voltak; minden ilyen korrekciót a lehető leggyorsabb módon megtettek. A nevezésekkel, majd a feltöltött dolgozatokkal kapcsolatban több hallgatótól is érkezett olyan visszajelzés, hogy pl. hibásan töltötte fel a dolgozatát vagy valami egyéb probléma volt; a Titkárságon készségesen segítettek, lecserélték a rossz variációt, s feltöltötték a jót.

2. Az írásbeli bíráltatás

Az OTDT által felkért SzTAKI kidolgozott egy plágium-kereső programot, amelyen a dolgozatokat a központ végigfuttatta, ott azonban nem derült ki kellőképpen ez a dolog. A bírálók viszont kiszűrtek egy olyan dolgozatot, amely az internet-ről jegyzetelés nélkül átvett szövegeket (a dolgozat nagyobb része így készült), így azt a bíráló javaslatára az OTDT kizárta. Két hallgató dolgozatát a Társadalomtudományi Szekcióba átirányítottuk, így **493** pályamunka maradt.

2014 novemberében karunk készített egy internetes jelentkezési lapot a leendő bírálók számára. **Ekkor 359 kolléga jelentkezett**, ám néhányan csak zsűritagnak. (Aki nem vállal bírálatot, csupán zsűritagságot, nem élünk ajánlatával.) Ennyi bíráló elvben elég lett volna, ha mindenki több bírálatot is vállal – többen csupán egy vagy két dolgozatot vállaltak –, de a dolgozatok tematikája természetesen nem az önként jelentkező leendő bírálókhöz igazodott. Így akadt olyan kolléga, aki hiába várt dolgozatra, mások viszont esetleg túl lettek terhelve, s ezért mondtak vissza dolgozatokat. Személyesen írt levélben vagy telefonon még sok más kollégát is fel kellett kérnünk bírálásra. Nemcsak egyetemi és főiskolai oktatókat, hanem az MTA kutatóintézeteinek munkatársait, irodalmárokat, nyelvészeket, régészeket, hadtörténészeket, egyháztörténészeket, művészettörténészeket, örökségvédelmi szakembereket, néprajzosokat, múzeumi szakembereket, levéltárosokat stb. is felkértünk határon innen és túl. Legfőbb célunk az volt – s ezt el is értük –, hogy abból az intézetből, ahonnan az adott dolgozat érkezett, ne legyen bíráló, nehogy valami érdeket sértsünk, vagy összeférhetetlenség álljon fenn. Arra is törekedtünk, hogy **a két bíráló más-más intézetből**

legyen felkérve. Ezt is el tudtuk érni, néhány esetet kivéve, amikor a többedik elutasításban részesültünk, vagy már a végső határidőben voltunk, de még nem volt meg a második bíráló.

Először nagy tagozati csoportokat alakítottunk; az irodalmi és modern nyelvek felelőse Horváth Kornélia volt Pintér Károllyal (angol), Fejesné Bognár Zsuzsával (német) és Kiss Kornéliával (francia), a nyelvészeti dolgozatokat É. Kiss Katalin osztotta szét. A történelmi és a vele rokon tudományokkal foglalkozó dolgozatokért az OTDK elnök (Újváry Zsuzsa) volt a felelős, aki a klasszika-filológiában Takács László, Adorjáni Zsolt és Pataki Elvira, a régészetben Türk Attila, a művészettörténetben Kopócsy Anna, a néprajzban Örsi Julianna segítségét vette igénybe. Természetesen, más kollégák tanácsát is kikértük.

A XXXII. OTDK volt az első olyan rendezvény, ahol már teljes egészében elektronikusan ment a dolgozatok leadása, bírálata – annak minden előnyével és hátrányával együtt! Feltétlenül előny volt a gyorsaság, mobilitás; az, hogy nem kellett postázni, ha valaki visszamondta a bírálatot, azonnal tudtunk intézkedni, mást felkérni bírálónak. **Ez valóban sokkal egyszerűbb, mint a postai küldemény** és a nyomtatott változat. Viszont óriási hátránya is volt: az online rendszer nem működött mindig kifogástalanul; pl. volt, aki minden bírálatot visszamondott, s ennek ellenére újabb automatikus felkérés ment ki, amittől az illető kissé ideges lett; nagyon sokan nem tudtak belépni a rendszerbe annak hibájából vagy azért, mert a két évvel korábbi jelszavukat elfelejtették. Ezeknek mind külön ki kellett küldeni az új felhasználónevet és a jelszót – mindez több száz e-mail levelet gerjesztett, amit meg kellett írunk. Több tucat olyan eset volt, hogy a felkért bíráló nem tudott belépni a rendszerbe (akadt, aki idős kora vagy a szeme miatt nem internetezik). Ezen a következő módon segítettünk: vagy az OTDK referensünk és online felelősünk (Molnár Péter) vagy én külön beléptünk, letöltöttük a dolgozatot, elküldtük neki e-mailben, csatolt file-ban, majd ő visszaküldte a bírálatot, mi pedig feltöltöttük. Nem kevés esetben kinyomtattuk a dolgozatot, s úgy küldtük el vagy jött el az illető a dolgozatért – mindezt azért, hogy ne veszítsünk értékes szakembereket. Több esetben idősebb, nyugdíjas kolléga pontosan a számítógépes rendszer miatt nem vállalt bírálatot, annak ellenére sem, hogy felajánlottuk neki a dolgozat kinyomtatásának lehetőségét. Tehát így nem kevés szakembert veszítettünk.

A bírálatra felkérő levelek kiküldése után – ez február első napjaiban mind megtörtént – vártuk a visszajelzéseket; sajnos akadtak olyan bírálók is, akik sokáig nem reagáltak. Regisztráltak, de nem döntöttek el, hogy vállalják-e a bírálást. Az első határidő március 5-e volt, de addigra csupán nagyon kevesen készítették el a munkát. A meghosszabbított idő március 15-e volt, de még akkor is nagyon sok hiány volt. Sajnos részben az internetezés, az online rendszer zavara, részben a leterheltség, részben a kollégák felelőtlenége vagy nemtörődősége miatt – sokan nem jelezték, hogy nem vállalják a bírálatot, vagy nem készítették el – a mintegy 500 dolgozat 1000 bírálataból több mint 160 hiányzott március végén. Rendkívül **sok lemondás érkezett: több mint 260.** Akadtak olyan dolgozatok, amelyekre a negyedik vagy ötödik bíráló vállalkozott csak, de akadt egy olyan dolgozat is, amely elbírálásához nyolc felkérést kellett megírni. Sajnos még az utolsó héten is volt olyan dolgozat, amelyiknek hiányzott az egyik bírálata – a hallgatók pedig jogosan sürgették, sérelmezték. A verseny előtt néhány nappal – Nagypénteken és Nagyszombaton – még akadt, aki az alacsony pontszám miatt fellebbezett, s ekkor kerestünk harmadik bírálót.

A dolgozatok bírálatait összesen 634 szakember végezte, akiknek személyes levélben zárásként újra köszönetet mondtunk.

A 493 dolgozathoz 34 (7 %) nem érte el az írásbelire adható pontszám minimumát (35 pont), azért ezek nem vehettek részt a szóbelin. 11 dolgozathoz (2,23 %) harmadik bírálót kellett kérnünk a két bírálat közötti 13 vagy annál nagyobb pontkülönbség miatt. Elgondolkodtató, hogy nagyon sok volt a 12 pont különbséges dolgozat: amikor 15 pontos rendszerben bíráltunk, akkor 6 pont volt a választóvonal a harmadik bíráló kiküldéséhez. Esetleg a 13 pontot lehetne 12-re módosítani a következőkben! Ebben az esetben több dolgozat kaphatna jogorvoslatot.

Először indítottunk fordítástudományi tagozatot!

Sajnos itt megmutatkozott a gyakorlatlanság, ugyanis egyes bírálók ezeket a dolgozatokat is önálló tudományos munkaként értékelték, ill. azt kérték számon rajtuk. Két kollégánk ugyan kidolgozta ezen speciális tagozat bírálati elveit, ám azt csak később küldtük szét. Sajnos így néhány hallgató méltatlan bírálatot kapott. Ebben a következő rendező intézmény tud majd javítani: elküldjük nekik a kidolgozott bírálati szempontokat.

3. Fellebbezések

Megalakítottuk a Fellebbezési Bizottságot. Elnök: Dr. Borsodi Csaba (OTDK Humán elnök), tagok: Dr. Pintér Károly (PPKE, dékán h.), Vajda Beáta (PPKE, diák képviselő) Három fellebbezés érkezett a Bizottsághoz, amelyet kivizsgáltunk, s elutasítottunk, ugyanis a hallgatók azért fellebbeztek, mert túl kevésnek tartották a kapott pontszámaikat. Az egyik diák a felkért bíráló szakértelmét kérdőjelezte meg – igen arrogáns módon.

Akadtt egy negyedik fellebbezés, amely inkább feljelentés volt: egy szegedi régész hallgató a Régészeti Intézettel együtt egyenesen Szendrő Péter elnök úrhoz fordult jogorvoslatért, mert szerintük a hallgató túl kevés pontszámot kapott. Azt is méltatlannak találták, hogy a régészeti tagozatba nem jelöltünk szegedi régész kollégát, s az illető hallgató tanárát javasolták a zsűribe. Ezt mi visszautasítottuk, hiszen a legelemibb összeférhetlenségi elvvel ütközött volna! Mivel azonban a hallgató később kapta meg a bírálatát, s már készült a szóbelire – a kapott pontszámok nem tették volna lehetővé azt, hogy bemutathassa a dolgozatát –, rendkívüli méltányosságból egy harmadik bírálónak is kiadtuk a dolgozatát, s megengedtük, hogy bemutathassa a szóbelin.

3. A végleges tagozatok összeállítása, a zsűrik kiválasztása

49 tagozatot állítottunk össze tematikusan. A zsűri elnökök és tagok kiválasztásánál a legfőbb szempont az **összeférhetlenség kizárása** volt, illetőleg a **szakmai kompetencia**. Igyekeztünk a széles spektrumú tagozatokba legalább **4 szakembert** betenni – határon innenről és túlról. Az összeférhetlenséget maradéktalanul meg tudtuk valósítani, noha volt olyan zsűritag is, aki az utolsó pillanatban mondta vissza. Egy illető – aki éppen zsűri elnöknek lett felkérve – a kezdés előtti estén írta meg, hogy másnap mégsem tud jönni; éjjel, ill. másnap reggel kellett intézkedni! Így az előre megtervezett zsűrik többszörösen is megváltoztak, módosultak. Sajnos a kinyomtatott programfüzet így többszörösen módosult. A határon túlról is 3 fő az utolsó pillanatban nem tudott eljönni, akik közül egy nem is jelezte, hogy nem jön. **A 49 tagozatban 161 szakember zsűrizett.**

Mind a bírálóknak, mind a zsűri tagoknak többször is megköszöntük áldozatos munkájukat.

A zsűrik munkáját úgy segítettük, hogy az utolsó héten, az OTDK kezdete előtt 3 nappal elküldtük **az összes dolgozatot a tagozati zsűri tagoknak**. Sajnos előbb nem küldtettük el, mert egyes bírálatok csak az utolsó pillanatban érkeztek be – többszöri sürgetésünk ellenére.

Az online rendszer itt is mutatott hiányosságokat – többen nem kapták meg a dolgozatokat, azoknak mi küldtük el személyesen.

Az utolsó héten **azon bírálóktól**, akik nem készítették el a bírálatokat, s nem is válaszoltak leveleinkre, **elvettünk az anyagot**, s a PPKE kollégák között szétosztottuk, nehogy bírálat nélkül maradjon valami.

4. A szóbelin ténylegesen bemutatott dolgozatok, a szóbeli

A 49 tagozatban összesen, végezesen 461 db lett besorolva, de ténylegesen 442 lett bemutatva. Többen visszamondták vagy egyszerűen nem jöttek el. Az igen megnehezítette a dolgunkat, hogy az utolsó napokban – amikor a honlapon már minden adat és beosztás megjelent – a hallgatók vagy tanáraik (gyakran mindketten) kérték a tagozatbeli átsorolásukat; itt valóságos népvándorlás indult meg. Voltak olyan hallgatók is, akik külföldi utazásuk miatt kértek más időpontot, mint ahogy tematikusan be lettek sorolva – kérésüket minden esetben teljesítettük.

Április 9-én este a főzsűri összeült, s a helyezéseket jóváhagyta, valamint eldöntötte, hogy tagozatonként – a létszámnak megfelelően – hány helyezés osztható ki. A jegyzőkönyveket az OTDT Titkárságára továbbítottuk.

Az összeredmény: **46 első helyezett**
51 második helyezett
45 harmadik helyezett

142 helyezés

Prezentációs díjra jelölés (PPKE)

12 különdíj (itt a zsűrik kicsit spórolósak voltak, mert több különdíj állt a rendelkezésünkre, mint amit szétosztottak.)

Volt olyan, aki utólag reklamált: miért nem adtunk ki megosztott III. helyezést, holott az ő hallgatójuk megérdemelte volna. Az OTDK álláspontja szerint: csak a ténylegesen bemutatott dolgozatok 1/3-a kaphat helyezést, s az I. helyezés nem osztható meg. Ehhez mi tartottuk magunkat.

Egyetemi vezetésüknek köszönhetően a helyezették az oklevelek és könyvjutalmak mellett szép és értékes ajándékkal térhettek haza: az I. helyezették egy-egy e-book-ot kaptak PPKE címeres tokkal; a II. helyezették egy nagy teljesítményű külső winchestert PPKE címerrel, a III. helyezették pedig egy nagy teljesítményű pen-drive-ot.

Az eredmények:

Intézmény	indulók száma	helyezések (db/ %)	I-II-III. helyezés
ELTE	159	60 (37,7 %)	22-21-17
PPKE BTK	76	27 (35,5 %)	6-11-10
SZTE	60	16 (26,6 %)	3-8-5
DE	43	10 (23 %)	3-1-6
KRE	33	7 (21 %)	4-2-1
PTE	28	6 (21,4 %)	2-3-1
EKF	18	5 (27,7 %)	2-1-2
ETDK	19	5 (26,3 %)	2-1-2
PE	12	2 (16,6 %)	0-1-1
ME	21	1 (4,76 %)	0-1-0
PHF	1	1 (100 %)	1-0-0

OR-ZSE	1	1 (100 %)	1-0-0
VMTDK	4	1 (25 %)	0-1-0
NYME	6	-	
FTDK	4	-	
KTDK	2	-	
KJF	4	-	

5. A határon túliak részvétele

A határon túlról kb. 60 fő érkezett: zsűri tag, megfigyelő tanár, diák, vendég-diák. Nekik Weiszburg Tamás alelnök és Gherdán Katalin titkár segítségével külön programot szerveztünk, ugyanis ők már az OTDK kezdése előtti napon megérkeztek. (Eredményeiről ld. fent.)

Az **Iparművészeti Múzeum** fogadott bennünket április 7-én du. ½ 6-tól meghosszabbított nyitva-tartással este ½ 8-ig. Két csoportban, idegenvezetéssel néztük meg az Oszmán és a textilgyűjteményt Pásztor Emese főosztályvezető vezetésével, illetőleg a Kínai Kiállítást. Valóban nagy és maradandó élmény volt. Este közös vacsorával fogadtuk a vendégeket.

6. Szervezés

A **szervezési feladatokban** egyrészt a Kar vezetősége, a dékán, a dékáni titkárság dolgozói és gazdasági vezetője, másrészt az OTDK elnök, titkár, a tagozati felelősök, a diák képviselők, az OTDK referens és online felelős, valamint tagozati titkárok (doktoranduszok) és önkéntesek vettek részt.

A munka során mind az OTDT vezetőségétől, Szendrő Pétertől, Hrubos Ildikótól, Weiszburg Tamástól, Cziráki Szabinától, a Titkárságtól, mind az OTDT Humán Szekció elnökétől, Borsodi Csabától és helyettesétől, Hansági Ágnestől nagy odafigyelést és segítséget kaptunk.

7. A konferencia rendezvényei

A regisztráció, az ünnepélyes megnyitó, az ebédek, az esti fogadás és a másnap esti díszvacsera a Budapest Bálnában volt ünnepélyes keretek között. Az étkeket és az italokat az Esztergomi Primás Pince szolgáltatta – mindenki meglelégedésére.

Mind a megnyitón, mind az esti fogadáson és a másnapi díszvacserán zenés műsor, színjátás, multság és tánc ház volt megrendezve. A díszvacserán a PPKE BTK Boldog Özséb színtársulata – Medgyesy S. Norbert egy. adjunktus vezetésével – egy 18. századi vidám színművet mutatott be nagy sikerrel. Egy másik performance, majd tánc ház zárta az estet.

Összegzésképpen

A XXXII. OTDK-val mind a résztvevők, mind a zsűri általában nagyon meg voltak elégedve, az eredmények igen biztatóak.

Elmondhatjuk, hogy a Pázmány Péter által alapította egyetem 380. évfordulójában, a PPKE BTK által megrendezett XXXII. OTDK sikeresen lezajlott.

Számunkra tanulságos volt a szervezés: több munkatársat kellett volna bevonni a munkába, akkor nem lett volna olyan végig hajsolt és kimerítő a szervezés feladata.

A másik fontos kérdés: néhány kolléga felvetette, hogy **miért nem anonim a bíráló**, ill. azt sérelmezte. A Humán Szekciónak az az állásfoglalása, hogy a bíráló igenis adja a nevét a bírálathoz, ezzel is hangsúlyozva a bíráló komolyságát és szakmai felelősségét.

A rendező intézmény által létrehozott **OTDK honlap**, annak a frissítése, a tagozati beosztások nyilvánosságra hozása és ott az eredmények közzététele nagyban segítette mind a kollégákat, mind a hallgatókat.

Az egész **Humán Szekció kb. 800 embert – résztvevőket, tanárokat, diákokat, zsűri tagokat, munkatársakat mozgatót meg.**

Az online rendszeren van még finomítani való, továbbá a plagizálást vizsgáló program sem tudta kiszűrni a tényleges visszaélést – ezt jeleztük is az OTDT felé.

A XXXIII. OTDK-hoz jó szervezést és eredményes munkát kíván a XXXII. OTDK Humán Szekciójának ügyvezető elnöke:

Bp., 2015. június 10.

J. Újváry Zsuzsanna